Re-Accredited 'B++' 2.86 CGPA by NAAC
VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી
યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલ્લા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.
Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Digital Helpline No.- 0261 2388888
E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

યુનિવર્સિટીના વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળના શૈક્ષણિક વિભાગોના વડાશ્રીઓ અને યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, NEP-2020 અંતર્ગત 2 years PG-એમ..એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર–૧ ના અભ્યાસક્રમ અંગે સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા.૦૪/૦૨/૨૦૨૬ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંકઃ ૦૩ થી કરેલ ભલામણ સ્વીકારી વિનયન વિદ્યાશાખાની તા.૧૦/૦૬/૨૦૨૬ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંકઃ૪૧ થી કરેલ ભલામણને એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૧૮/૦૬/૨૦૨૬ ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંકઃ ૮૩ થી મંજૂર કરેલ છે. જેનો અમલ કરવા આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

(બિડાણઃ ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : ઓથો./પરિપત્ર/સિલેબસ/૧૩૭૭૭/૨૦૨૬
તા.૨૩–૦૬–૨૦૨૬

કુલસચિવ

પ્રતિ,
૧) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ.
.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારૂ.
૨) ડીનશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.
૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.
.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

Programme Name: M.A. Sanskrit (After 3 Years UG)

AS PER NEP 2020

Teaching Evaluation Scheme As per NEP 2020

Semester-1

Sr. No	Course Category	Course Code	Course Title	Marksheet Title in English	Level of course	Teaching		Exam		Credit		Internal		External		Total	
						TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR
1	MAJOR	SAN MAJOR-1	संस्कृतललितसाहित्यम् -प्रशिष्टमहाकाव्यम् -नैषधचरितम् -सर्गः-१(नियतांश)	Saṃskṛtalalitasāhityam –praśiṣṭamahākāvyam –naiṣadhacaritam –sargaḥ-1(niyatāṃśa)	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
2	MAJOR	SAN MAJOR-2	वैदिकसाहित्य-ऋग्वेदः (नियतांश) अथर्ववेदः (नियतांश) एवं मुण्डकोपनिषद्	Vedikasāhitya-Rugvedaḥ (niyatāṃśa) , Atharvavedaḥ (niyatāṃśa)evaṃ Muṇḍakopniṣad	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
3	MAJOR	SAN MAJOR-3	श्री पातञ्जल योगदर्शनम्। साधनपाद (नियतांश)	Śrī Pātaṃjalayogadarśanam-sādhanapādaḥ (niyatāṃśa)	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
4	MAJOR	SAN MAJOR-4(A)	अलंकारशास्त्रम् -भरतमुनिप्रणीतं नाट्यशास्त्रम्- प्रथमः अध्यायः, भामहविरचितम् काव्यालंकारः प्रथमः परिच्छेदः	Alaṃkāraśāstram –Bharatamunipraṇītaṃ nāṭyaśāstram- prathamaḥ adhyāyaḥ, bhāmahaviracitam kāvyālaṃkāraḥ prathamaḥ paricchedaḥ	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
		OR															
		SAN MAJOR-4(B)	**वेदान्तशास्त्र -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-स्मृतिपाद(नियतांश)एवं आत्मबोध**	Vedāntaśāstra-Brahmasūtraśāṅkarabhāṣyam-Smṛtipāda (niyatāṃśa) evaṃ Ātmabodha	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
5	MAJOR	SAN MAJOR-5	पुराण एवं इतिहास -मत्स्यपुराणम् (नियतांश)	Purāṇa evaṃ itihāsa - Matsyapurāṇam (niyatāṃśa)	400	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
6	Term Paper				400	4hr/Week				2						50	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

FACULTY OF ARTS

MASTER OF ARTS IN SANSKRIT

(After 3 years UG)

SEMESTER -I

Syllabus & Paper Style

Effective from 2026-27

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT PROGRAM TITLE	
Name of Program	Master of Arts in Sanskrit
Program Abbreviation	M.A.
Duration	2 Years Degree
Eligibility Criteria	After 3 Years UG
Pre-requisite	After 3 Years UG
Medium of Instruction	Gujarati
Objective of Program	To obtain the knowledge and information of the origin and development of the Sanskrit language & literature of ancient Sanskrit,
Program Outcome (PO)	The curriculum of M.A. with Sanskrit is multi-disciplinary and inter-disciplinary in nature. The courses taught in M.A. are drawn from ancient Sanskrit literature and modern prose Sanskrit literature. The outcomes of the Programme are as follows: ➢ The students would able to understand the secrets Sanskrit literature ➢ Provide adequate knowledge of Sanskrit language which enables students to understand Sanskrit environmental national and global scenario ➢ The program would provide the critical reasoning, understanding Sanskrit literature and have capacity analysis of key features and concepts of various commentaries in the discipline. ➢ Gain competencies and professional skills for teaching and conducting research in various fields in Sanskrit Grammar, Classical Sanskrit Literature, Vedic Literature and ancient Indian philosophy. ➢ The students would be able to understand societies and multi-dimensional application of Sanskrit language ➢ Understanding ancient scriptures written in Sanskrit, Pali & Prakrit.

	➢ Inculcating in students' social responsibility through Sanskrit literature student becomes responsible citizen of nation
Program Specific Outcomes (PSO)	➢ Creating a Sanskrit scholastic community well versed in both traditional as well as modern outlook and temperament. ➢ Become proficient users of Sanskrit language. ➢ Create awareness about interdisciplinary perspectives of Sanskrit language ➢ Produce right knowledge about the utility of the Vedic ritualistic performances
Mapping between Pos and PSOs	

PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6

Subject Code [2601132001010001]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS
MASTER OF ARTS IN SANSKRIT- SEMESTER-1
Paper-1
संस्कृतललितसाहित्यम् -प्रशिष्टमहाकाव्यम् -नैषधचरितम् -सर्गः-१(नियतांश)

Program Name	**Master of Arts in Sanskrit**					
Semester	**First**					
NCrF Credit Level	**6**					
Course Type	**Major**					
Course Subtype	**Nil**					
Subject Type	**Discipline Specific**					
Course Code	**Sanskrit Paper-1**					
Course Level	**400**					
Course Title	**संस्कृतललितसाहित्यम् -प्रशिष्टमहाकाव्यम् -नैषधचरितम् -सर्गः-१(नियतांश)**					
Credit	**Theory:**	**4**	**Practical:0**	0	**Total:**	4
Effective Form	**Academic Year: 2026-27**					
Course Outcomes	CO1: પ્રશિષ્ટ મહાકાવ્યોનું જ્ઞાન અને ભાષાકીય વિશેષતા સમજશે. CO2: શ્રીહર્ષની લેખનશૈલી સમજશે. CO3: **नैषधचरितम्**ને વિદ્વાનો માટે ઔષધ શા માટે કહ્યું છે તેનું રહસ્ય સમજશે. CO4 મહાભારતના પ્રસિદ્ધ પાત્રોના પ્રસંગોમાંથી સત્ય ,ધર્મ, પ્રેમ વિષે સમજ કેળવશે. CO5 સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ, મહાકાવ્યોની વિશેષતા વિષદ્પણે સમજી ભવ્ય ભારતીય સંસ્કૃતિને જાણશે. CO6: નલકથાના રહસ્યો સમજશે. CO7: કાવ્યના રસાસ્વાદનની પદ્ધતિ શીખશે					

Mapping between Cos and PSOs

	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
CO1								
CO2								
CO3								
CO4								

CO5									
CO6									

Course Content	**UNIT – I** **नैषधचरितम्** મહાકાવ્યના કર્તાનો પરિચય, મહાકાવ્યની ઉત્પત્તિ, વિકાસ, લક્ષણો અને વિશેષતા, કૃતિના પાત્રો, વર્ણનો , સંવાદો, કૃતિનું સર્વાંગી વિવેચન, શ્રીહર્ષની શૈલી વગેરે **UNIT – II** **नैषधचरितम् -सर्गः-१ १ त: ४८ श्लोका:** **UNIT – III** **नैषधचरितम् -सर्गः-१ ४९ त: ९६ श्लोका:** **UNIT – IV** **नैषधचरितम् -सर्गः-१ ९७ त: १४५ श्लोका:**
Reference Books	સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય - ડૉ. એ.ડી.શાસ્ત્રી, પોપ્યુલર પ્રકાશન,સુરત
	संस्कृत महाकाव्य की परंपरा, डॉ.केशवराव मुसलगांवकर,चौखम्बा विद्याभवन्,वाराणसी
	नैषधचरितम् - डॉ.श्यामलेश तिवारी ,चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, दिल्ली
	नैषधचरितमहाकाव्यम् - डॉ.सुरेन्द्र शास्त्री,चौखम्भा ओरियन्टालिया,दिल्ली
	History of Sanskrit Literature -A. B. Keith Manohar Pub.,New Delhi
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

Subject Code [2601132001020001]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS
MASTER OF ARTS IN SANSKRIT - SEMESTER-1
Paper-2
वैदिकसाहित्य-ऋग्वेद: (नियतांश) अथर्ववेद: (नियतांश) एवं मुण्डकोपनिषद्

Program Name	**Master of Arts in Sanskrit**					
Semester	First					
NCrF Credit Level	**6**					
Course Type	**Major**					
Course Subtype	**Nil**					
Subject Type	**Discipline Specific**					
Course Code	**Sanskrit Paper- 2**					
Course Level	**400**					
Course Title	**वैदिकसाहित्य-ऋग्वेद: (नियतांश) अथर्ववेद: (नियतांश) एवं मुण्डकोपनिषद्**					
Credit	**Theory:**	**4**	**Practical:0**	**0**	**Total:4**	**4**
Effective Form	**Academic Year: 2026-27**					
Course Outcomes	CO1: વૈદિક સાહિત્ય, વ્યાકરણ તથા સંસ્કૃતિ વિષે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે . CO2: વેદમાં નિહિત માનવ મૂલ્યો ,સમાજ, સભ્યતા ,વિજ્ઞાન વિષે જ્ઞાન મેળવશે. CO3: વૈદિક જ્ઞાનનો વર્તમાન જગતમાં કેવી રીતે ઉપયોગ કરી શકાય તે સમજશે CO4 : વેદમંત્રોનાં રહસ્યોને સમજશે CO5: વેદના સંહિતાપાઠ, છંદો, દેવતાઓની સ્તુતિ, સૂકતોની વિશેષતા,વેદકાલીન સ્થિતિ વિષે માહિતગાર થશે CO6: રાષ્ટ્ર સંવર્ધન સૂક્તમાંથી પ્રેરણા પામી સ્વરાષ્ટ્રના વિકાસ માટે કટિબદ્ધ થશે CO7: ઉપનિષદ્ ના અભ્યાસથી આધ્યાત્મિક જ્ઞાનની ઊંડી સમજ મેળવશે. CO8: મુંડકોપનિષદ્ ના અભ્યાસ દ્વારા ગુરુ શિષ્ય પરંપરાનો પરિચય કેળવશે. CO9: ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની વિચાર ધારાને સમજીને આચરણમાં લાવશે. CO10: ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની વિચાર ધારાને સમાજ સુધી પહોંચાડી સાચું સુખ અને શાંતિની સમજ આપવા સક્ષમ બનશે.					
Mapping between Cos and PSOs						

	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
CO1								
CO2								
CO3								
CO4								
CO5								
CO6								

Course Content	**UNIT – I** **ऋग्वेद: मण्डल -7 (नियतांश)** अग्निसूक्त ७-१ अग्निसूक्त ७-२ इन्द्रसूक्त ७-१८ वसिष्ठ कुलसूक्त ७-३३ **UNIT – II** **ऋग्वेद: मण्डल -7 (नियतांश)** शंसूक्त ७-३५ मैत्रावरुणादि सूक्त ७-५० वास्तोष्पति सूक्त ७-५४ प्रस्वापिनी सूक्त ७-५५ **UNIT – III मुण्डकोपनिषद् ।** **UNIT – IV अथर्ववेद: (नियतांश)** **अपां भैषज्यसूक्तं** १-४ **राष्ट्रसंवर्धनसूक्तं** १-२९ **शालानिर्माणसूक्तं** ३-१२ **सत्यानृतसमीक्षकवरुणसूक्तं** ३-१८
	अथर्ववेद संहिता –सायणाचार्यकृत भाष्यसंवलित,व्या. પંડિત રામસ્વરૂપશર્મા ગૌડ
	अथर्ववेदभाष्यम् –સંપા.દામોદર સાતવળેકર, સ્વાધ્યાય મંડળ, કિલ્લા પારડી ,વલસાડ
	ઈશાદિ નવ ઉપનિષત્ (સાધન ભાષ્ય) ભાષ્યકાર-પ્રા. નલિન ભટ્ટ, સં- શ્રી માલતી શ્રોફ,શ્રી શાંતા દેસાઈ, પ્રકાશક-રમણિકલાલ શાહ, મુંબઈ, ૨૦૧૪
	मुण्डकोपनिषद् - સંપા.દામોદર સાતવળેકર, સ્વાધ્યાય મંડળ, કિલ્લા પારડી ,વલસાડ
Reference Book	मुण्डकोपनिषद् -गीताप्रेस, गोरखपुर
	मुण्डकोपनिषद् । व्या प्रज्ञानन्द सरस्वती, चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
	વૈદિક સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ- ડો. ગૌતમ પટેલ, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ
	વૈદિકસૂક્તસંગ્રહ સાયણભાષ્ય સહિત, સંપા. પ્રો. વસંત ભટ્ટ, સરસ્વતી પ્રકાશન, અમદાવાદ

	वैदिक साहित्य और संस्कृति -પ્રો.બળદેવ ઉપાધ્યાય, ચૌખમ્ભા પ્રકાશન, વારાણસી
	ऋग्वेद: vol -1 મંડળ -1 સંપા.રવિપ્રકાશ આર્ય ,કે. એલ. જોશી , પરિમલ પબ્લિકેશન ,દિલ્હી
	ऋग्वेदसायणभाष्य , વૈદિક સંશોધન મંડળ ,પૂણે
	ऋग्वेद हिन्दी भाष्य - महर्षि दयानन्द सरस्वती, सार्वदेशिक आर्य प्रतिनिधि सभा ,नई दिल्ली, ૨૦૦૫
	શ્રુતિસંચય -ડૉ. વસંત સી. પટેલ, ડૉ. નીના ભાવનગરી, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન,સુરત,2003
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

Subject Code [2601132001030001]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS
MASTER OF ARTS IN SANSKRIT-SEMESTER-1
Paper-3
श्री पातञ्जल योगदर्शनम्- साधनपाद (नियतांश)

Program Name	**Master of Arts in Sanskrit(Two Years P G Programme)**					
Semester	**First**					
NCrF Credit Level	**6**					
Course Type	**Major**					
Course Subtype	**Nil**					
Subject Type	**Discipline Specific**					
Course Code	**Sanskrit Paper-3**					
Course Level	**400**					
Course Title	**श्री पातञ्जल योगदर्शनम्- साधनपाद (नियतांश)**					
Credit	**Theory:**	**4**	**Practical:0**		**Total:4**	
Effective Form	**Academic Year: 2026-27**					
Course Outcomes	CO1:વિદ્યાર્થી ભારતીય દર્શનમાં પતંજલિના યોગ દર્શન વિષે વિસ્તૃત જ્ઞાન મેળવશે. CO2:યોગ એ આત્મસાક્ષાત્કાર કરાવનાર , આત્મબલમાં વૃદ્ધિ કરાવનાર દર્શન છે તેનો સ્વાનુભવ મેળવશે CO3:જીવનનું અંતિમ ધ્યેય મોક્ષ,મુક્તિ, કૈવલ્ય જ્ઞાન છે તે માટે તન ,મનની સ્વસ્થતા યોગના માર્ગે જ સિદ્ધ થાય છે તે સમજશે CO4: આજે સમજમાં મનનો અવસાદ, ખિન્નતા ,નિરાશા જે અતિ વ્યાપ્ત છે તેમાંથી મુક્તિ યોગથી જ શક્ય થશે એ વિચાર દૃઢ થશે. CO5: યોગ આજનો ઉપચારાત્મક ઉપાય છે એ સમજશે CO6: ભારતીય દર્શનો અને સંસ્કૃત ભાષા પ્રત્યે રુચિ જાગશે CO7: ભારતીય સંસ્કૃતિમાં ઋષિઓ દ્વારા યોગ થકીપરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર થાય છે એ અનુભવથી દર્શાવ્યું છે તે વિષે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે.					
Mapping between Cos and PSOs						

	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
CO1								
CO2								
CO3								
CO4								
CO5								
CO6								

Course Content	Unit-1 પાતંજલ યોગદર્શનનો પરિચય સાધનપાદનાં મુખ્ય વિષયોનો પરિચય **श्री पातञ्जल योगदर्शनम्- साधनपाद -सूत्र 1 त:12** Unit-2 **श्री पातञ्जल योगदर्शनम्- साधनपाद -सूत्र 13 त: 24** Unit-3 **श्री पातञ्जल योगदर्शनम्- साधनपाद -सूत्र 25 त: 34** Unit-4 **श्री पातञ्जल योगदर्शनम्- साधनपाद -सूत्र 35 त: 55**
Reference Books	1. योगदर्शनम् -गुजराती अनुवाद ,संपा. स्वामी सत्यपति, दर्शन योग महाविद्यालय ,रोजड 2. **पातञ्जल योगसूत्राणि , श्रीमन्त राजारामशास्त्री ,भण्डारकर ओरिएन्टल रिसर्च इन्स्टीटयुट, पुना** 3. Yogasutras of Patanjali-Prof.K.S.Arjunwadkar, Bhandarkar Oriental Research Institue,Pune 4. હિન્દુ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ,દુર્ગાશંકર શાસ્ત્રી 5. સાંખ્ય- યોગદર્શન , સંપા. નગીનભાઈ શાહ,યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ ,અમદાવાદ 6. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા –ખંડ-3 ગુજ. અનુ. પ્રો. ઇંદુકલા ઝવેરી, ગુજરાત વિદ્યાસભા,અમદાવાદ 7. પતંજલિના યોગસૂત્રો ,સંપા. રામકૃષ્ણ ટી. વ્યાસ, સંસ્કૃત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

Subject Code [2601132001040001]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS
MASTER OF ARTS IN SANSKRIT-SEMESTER-1
Paper-4(A)
अलंकारशास्त्रम् -भरतमुनिप्रणीतं नाट्यशास्त्रम्- प्रथम: अध्याय:,
भामहविरचितम् काव्यालंकार: प्रथम: परिच्छेद:

Program Name	**Master of Arts in Sanskrit(Two Years P G Programme)**					
Semester	**First**					
NCrF Credit Level	**6**					
Course Type	**Major**					
Course Subtype	**Nil**					
Subject Type	**Discipline Specific**					
Course Code	**Sanskrit Paper 4(A)**					
Course Level	**400**					
Course Title	**अलंकारशास्त्रम् -भरतमुनिप्रणीतं नाट्यशास्त्रम्- प्रथम: अध्याय:, भामहविरचितम् काव्यालंकार: प्रथम: परिच्छेद:**					
Credit	**Theory:**	**4**	**Practical:0**	**0**	**Total:4**	**4**
Effective Form	**Academic Year: 2026-27**					
Course Outcomes	CO1: નાટ્ય દ્વારા જ્ઞાનની સાથે મનોરંજન,આનંદ સહજ રીતે પ્રાપ્ત થઈ શકે છે તે સમજશે CO2: નાટ્યનું સ્વરૂપ ,લક્ષણ અને પ્રસ્તુતિ કેવી રીતે કરી શકાય તે સમજશે. CO3: રંગમંચ અને અભિનય કલા શું છે? રસ કેવી રીતે નિષ્પન્ન થાય તે વિષે સમજશે CO4: **અલંકારશાસ્ત્રના મહત્વપૂર્ણ બે સંપ્રદાયો રસ સંપ્રદાય અને અલંકાર સંપ્રદાયનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે** CO5: નાટ્યરચનાનો ઉદ્દેશ, નાટયસ્વરૂપ લક્ષણ વિશેના ભરતનાં સર્વમાન્ય સિદ્ધાંતો જાણશે CO6: નાટ્યગૃહ નિર્માણ, તેને માટેની ભૂમિ, નાટ્ય યજ્ઞ, નાટ્યગૃહ સંરક્ષણ જે આજના સમયમાં પણ શાસ્ત્રીય અને વૈજ્ઞાનિક છે તે સમજશે CO7:અલંકાર શાસ્ત્રનું દાર્શનિક ચિંતન,માનવ સ્વભાવ, રીતિ રિવાજ, દોષવિનાનું સાહિત્યસર્જન, શબ્દનું મહત્વ આ દરેક વિષયો માનવ જીવન સાથે સંકળાયેલ છે અને આ જ તત્વો રસ ,રીતિ, અલંકાર, ધ્વનિ,વગેરે અલંકારશાસ્ત્રના વિભિન્ન સંપ્રદાય છે તે રહસ્ય સમજશે CO7: કાવ્યના રસાસ્વાદનની શાસ્ત્રીય પદ્ધતિ શીખશે					
Mapping between Cos and PSOs						

	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
CO1								
CO2								
CO3								

CO4									
CO5									
CO6									

Course Content	Unit-1 **नाट्यशास्त्रम्- प्रथम: अध्याय: कारिका 1 त: 25 एवं 40 त: 75** **Unit-2** **नाट्यमंच संरक्षका:, ब्रह्मा-विरूपाक्षसंवाद, नाट्यवेद, नाट्यस्वरूप, नाट्यरचना उद्देश** **नाट्ययज्ञ, रंगदेवता पूजन तथा महत्त्व, नाटयोत्पत्ति विषयक भरतना विचारो** **नाट्यशास्त्र परिचय,** સંસ્કૃત નાટ્યશાસ્ત્રીય પરંપરા, પરિચયાત્મક ઇતિહાસ, નાટય ને સ્પર્શતા વિષયો. Unit-3 **भामहविरचितम् काव्यालंकार: प्रथम: परिच्छेद:- 1 त: 30 कण्डिका** **Unit-4** **काव्यालंकार:** ગ્રંથ પરિચય, ભામહ અનુસાર અલંકાર, કાવ્યનું વર્ગીકરણ, કાવ્યનું સૌંદર્ય, કાવ્યની વ્યાખ્યા, પ્રયોજન, કાવ્યદોષ, ભાષાગત દોષ નિવારણ, શબ્દવિવેક, વગેરે
Reference Books	**भरतमुनिप्रणीतं नाट्यशास्त्रम्**, સં.પ્રોફે. ડો. તપસ્વી નાન્દી, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર અમદાવાદ-1
	नाट्यशास्त्रम् સં. ડૉ. એન. પી. ઉન્ની
	નાટ્યશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ ડૉ. પારસનાથ દ્વિવેદી, ચૌખમ્બા, વારાણસી.
	काव्यालंकार: સં. ડૉ. રમેશ મ. શુક્લ પાર્શ્વપ્રકાશન અમદાવાદ.
	संस्कृत काव्यशास्त्र का इतिहास , एस. के. डे.,अनु.-श्री मायाराम शर्मा ,बिहार हिन्दी ग्रंथ अकादमी,पटना
	भामहप्रणीत: काव्यालंकार: परिच्छेदा:1-6,सी-शंकर राम शास्त्री,The Sri Balmanorama press,Mylapore,Madras,1956
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

Subject Code [2601132001040002]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS
MASTER OF ARTS IN SANSKRIT-SEMESTER-1
Paper-4(B)
वेदान्तशास्त्र -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-स्मृतिपाद(नियतांश)एवं आत्मबोध

Program Name	**Master of Arts in Sanskrit (Two Years P G Programme)**					
Semester	**First**					
NCrF Credit Level	**6**					
Course Type	**Major**					
Course Subtype	**Nil**					
Subject Type	**Discipline Specific**					
Course Code	**Sanskrit Paper- 4(B)**					
Course Level	**400**					
Course Title	**वेदान्तशास्त्र -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-स्मृतिपाद(नियतांश)एवं आत्मबोध**					
Credit	**Theory:**	**4**	**Practical:0**		**Total:4**	
Effective Form	**Academic Year: 2026-27**					
Course Outcomes	CO1: ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રોનો પરિચય થશે CO2: દાર્શનિક સાહિત્ય દ્વારા ભારતીય સંસ્કૃતિ વિષે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે . CO3: અદ્વૈત દર્શનના પ્રમુખ સિધ્ધાંતો વિષે જાણી વર્તમાન જગતમાં કેવી રીતે આંતરિક શાંતિ મેળવી શકે તે જાણશે CO3: તત્ત્વજ્ઞાનની પરંપરાના આદિગુરુ શંકરાચાર્યના સિદ્ધાંન્તોનો પરિચય મેળવશે CO4: બ્રહમસૂત્રની રચના અને તેમનું સ્વરૂપ, બહમસૂત્ર ઉપરનાં ભાષ્યો, તેમાં આવતાં અધિકરણોનાં લક્ષણો, બહમસૂત્રના અનુબંધ ચતુષ્ટયને સમજી વ્યવહારમાં ઉતારશે. CO5: શ્રુતિના દર્શનને તર્કબદ્ધ રજૂ કરતા સ્મૃતિપાદનું વિષયવસ્તુ તથા સરળ પદ્યાત્મક શૈલીમાં લખાયેલ આત્મબોધ ના તત્ત્વ ને સમજશે **CO6: શંકરચાર્યના ભાષ્યની શૈલી, તર્કબદ્ધ રજૂઆતનો પરિચય થશે** CO7: સાધનચતુષ્ટય, ગુરુમાહાત્મ્ય, મોક્ષવિચાર, અધ્યાસ, સદ્યમુકિત, વિદેહમુકિત, વિવેકીનું સ્વરૂપ, તત્ ત્વમનું અભેદ ચિંતન વિષે ચિંતન કરશે.					

Mapping between Cos and PSOs

	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
CO1								
CO2								
CO3								
CO4								
CO5								
CO6								

Course Content	Unit-1 ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-स्मृतिपाद अधिकरण 1 त: 6 Unit-2 ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-स्मृतिपाद अधिकरण 7 त: 13 Unit-3 आत्मबोध श्लोका: 1 त: 43 Unit-4 आत्मबोध श्लोका: 44 त: 68
	ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम् 'ब्रह्मतत्त्वविमर्शिनी' हिन्दीव्याख्योपेतम् –स्वामी हनुमानदासजी षट्शास्त्री,वाराणसी
	ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-स्मृतिपाद- સં-ડો.પુનિતા નાગરજી દેસાઇ,સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ -1
	ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-ડો. લક્ષ્મેશ જોશી,પાર્શ્વ પબ્લિકેશન,અમદાવાદ
	બ્રહ્મસૂત્રભાષ્ય અધ્યાય ૧ અને ૨,સંપા. ગૌતમ પટેલ ,સંસ્કૃત સેવા સમિતી,અમદાવાદ
	વેદાંતનો પારિભાષિક કોશ , પ્રો. સી. વી. રાવળ,પ્રજ્ઞા પ્રકાશન,અમદાવાદ
Reference Books	શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન ,પ્રો. સી. વી. રાવળ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
	आत्मबोध - श्री केशवप्रसाद कार्यां , चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
	Atmabodha-Ichhalal Munshi, Aryodaya Printing Press, Ahmedabad
	Atmabodha-Swami Chinmayananda, Pub-The chinmayaPub.Trust,Madras-3
	Atmabodha-P.N. Menon,The ScholarPress,Palghat,Malabar,1942
	Introduction to Vedant, P. Nagarajaa Rao ,Bharatiy Vidhya Bhavan, Bombay
	Brahma-Sutras by SwamiVireshvaraanand,Aditya Ashram Matavati,Almora,Himachalpradesh ,1936
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

Subject Code [2601132001050001]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
SYLLABUS
MASTER OF ARTS IN SANSKRIT-SEMESTER-1
Paper-5
पुराण एवं इतिहास -मत्स्यपुराणम् (नियतांश)

Program Name	**Master of Arts in Sanskrit (Two Years P G Programme)**					
Semester	**First**					
NCrF Credit Level	**6**					
Course Type	**Major**					
Course Subtype	**Nil**					
Subject Type	**Discipline Specific**					
Course Code	**Sanskrit Paper-5**					
Course Level	**400**					
Course Title	**पुराण एवं इतिहास -मत्स्यपुराणम् (नियतांश)**					
Credit	**Theory:**	**4**	**Practical:0**		**Total:4**	
Effective Form	**Academic Year: 2026-27**					
Course Outcomes	CO1: ભારતીય સંસ્કૃતિ અને ધર્મના અભિન્ન અંગ તરીકે **मत्स्यपुराणम्** નો પરિચય થશે CO2: **मत्स्यपुराणम्** ની કથાઓ દ્વારા ભારતીય સંસ્કૃતિ, **सभ्यता**વિષે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે CO3 પૌરાણિક પાત્રો,કથાઓ તેના ગર્ભિત રહસ્યો આજે પણ પ્રસ્તુત છે તે સમજાશે CO4:પુરાણોનું મૂળ રહસ્ય સૃષ્ટિની રક્ષા ,ધર્મ અને જીવનનો વ્યાવહારિક જ્ઞાન આપવાનું છે તે સમજાશે CO5: કથા દ્વારા માનવને વૈયક્તિક આચરણ અને સમાજ રચના માટે પ્રેરણા મળશે CO6: જીવનને સકારાત્મક દ્રષ્ટિકોણથી જોવાની પ્રેરણા મળશે , ચિંતન કરશે					
Mapping between Cos and PSOs						

	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
CO1								
CO2								
CO3								
CO4								
CO5								
CO6								

Course Content	Unit-1 **मत्स्यपुराणम्-नियतांश** **अध्याय**: 1 **त**: 16 Unit-2

	मत्स्यपुराणम्-नियतांश **अध्याय**: 23 **एवं** 24 Unit-3 **मत्स्यपुराणम्-नियतांश** **अध्याय**: 45 **त**: 47 Unit-4 **मत्स्यपुराणम्-नियतांश** **अध्याय**: 53
Reference Books	पुराण विमर्श ,आचार्य बलदेव उपाध्याय ,चौखंभा विद्याभवन ,वाराणसी
	पुराण तत्त्व विमर्श ,पंडित ठानेशचंद्र उप्रेती ,परिमल पब्लिकैशन ,दिल्ली
	मत्स्यमहापुराण ,गीताप्रेस,गोरखपुर
	મત્સ્યપુરાણમ્ ડૉ. કમલેશ ચોકસી, સરસ્વતી પ્રકાશન, અમદાવાદ
Teaching Methodology	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Method	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

5 MAJORS -20 CREDITS

SEC 2 CREDITS -TERM PAPER

TOTAL CREDITS -22

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

એમ. એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર -1 પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ.

Sanskrit Major -1 संस्कृतललितसाहित्यम् -प्रशिष्टमहाकाव्यम् -नैषधचरितम् -सर्गः-१(नियतांश)

Credit-04

2 Hours **Total Marks- 50**

પ્રશ્ન -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫) (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૦)
પ્રશ્ન -૨ (અ) શ્લોકોનો અનુવાદ લખો .(બે શ્લોકો જ પૂછવા)(યુનિટ- ૨)	(૮)
(બ) સસન્દર્ભ સમજાવો (એક સંદર્ભ જ પૂછવો)(યુનિટ- ૩)	(૫)
અથવા	
પ્રશ્ન -૨ (અ) શ્લોકોનો અનુવાદ લખો.(બે શ્લોકો જ પૂછવા)(યુનિટ- ૨)	(૮)
(બ) સસન્દર્ભ સમજાવો (એક સંદર્ભ જ પૂછવો)(યુનિટ- ૩)	(૫)
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
અથવા	
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)	(૧૪)
(૧) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૨) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૩) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૪) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

એમ. એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર -1 - પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ.

Sanskrit Major -2 वैदिकसाहित्य-ऋग्वेद: (नियतांश), अथर्ववेद: (नियतांश)एवं मुण्डकोपनिषद्

Credit-04

2 Hours **Total Marks- 50**

પ્રશ્ન -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫) (યુનિટ ૧ થી ૪) (૧૦)

પ્રશ્ન-૨ (અ) ઋચાઓ અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો(બે ઋચાઓ પૂછવી)(Unit-૧) (૮)

(બ)મંત્ર અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો(એક મંત્ર જ પુછવો) (Unit-3પ્રથમ મુંડક) (૫)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ (અ) ઋચાઓ અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો(બે ઋચાઓ પૂછવી)(Unit- ૨) (૮)

(બ)મંત્ર અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો(એક મંત્ર જ પુછવો) (Unit-3પ્રથમ મુંડક) (૫)

પ્રશ્ન-3 સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી 3) (૧3)

અથવા

પ્રશ્ન-3 સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી 3) (૧3)

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)(યુનિટ 3 અને ૪) (૧૪)

(1) ટૂંકનોંધ (યુનિટ 3 અને ૪)

(2) ટૂંકનોંધ (યુનિટ 3 અને ૪)

(3) ટૂંકનોંધ(યુનિટ 3 અને ૪)

(4) ટૂંકનોંધ(યુનિટ 3 અને ૪)

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

એમ. એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર -1 પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ.

Sanskrit Major -3 श्री पातञ्जल योगदर्शनम्- साधनपाद (नियतांश)

Credit-04

2 Hours **Total Marks- 50**

પ્રશ્ન -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫) (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૦)
પ્રશ્ન-૨ (અ) સૂત્રો સાનુવાદ સમજાવો (બે સૂત્રો પૂછવા) (યુનિટ- ૧ અને ૨)	(૦૮)
(બ) સૂત્ર સાનુવાદ સમજાવો (એક સૂત્ર પૂછવું) (યુનિટ- ૩)	(૫)
અથવા	
પ્રશ્ન-૨ (અ) સૂત્રો સાનુવાદ સમજાવો (બે સૂત્રો પૂછવા) (યુનિટ- ૧ અને ૨)	(૦૮)
(બ) સૂત્ર સાનુવાદ સમજાવો (એક સૂત્ર પૂછવું) (યુનિટ- ૩)	(૫)
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
અથવા	
પ્રશ્ન-3 સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)	(૧૪)
(૧) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૨) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૩) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૪) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

એમ. એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર -1 પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ.

Sanskrit Major -૪ (A) अलंकारशास्त्रम् -भरतमुनिप्रणीतं नाट्यशास्त्रम्- प्रथम: अध्याय:, भामहविरचितम् काव्यालंकार: प्रथम: परिच्छेद:

Credit-04

2 Hours **Total Marks- 50**

પ્રશ્ન -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫) (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૦)
પ્રશ્ન-૨ (અ) કારિકા સાનુવાદ સમજાવો (બે કારિકા પૂછવી) (યુનિટ- ૧)	(૮)
(બ) કંડિકા સાનુવાદ સમજાવો (એક કારિકા પૂછવી)(યુનિટ- ૩)	(૫)
અથવા	
પ્રશ્ન-૨(અ) કારિકા સાનુવાદ સમજાવો (બે કારિકા પૂછવી) (યુનિટ- ૧)	(૮)
(બ) કંડિકા સાનુવાદ સમજાવો (એક કારિકા પૂછવી)(યુનિટ- ૩)	(૫)
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
અથવા	
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)	(૧૪)
(૧) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૨) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૩) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	
(૪) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)	

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

એમ. એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર -1 પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ.

Sanskrit Major-૪(B)वेदान्तशास्त्र -ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्--स्मृतिपाद (नियतांश) एवं आत्मबोध

Credit-04

2 Hours **Total Marks- 50**

પ્રશ્ન -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫) (યુનિટ ૧ થી ૪) (૧૦)

પ્રશ્ન-૨ (અ) ગદ્યખંડ અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો(બે ગદ્યખંડ પૂછવા)(યુનિટ- ૧અને૨) (૮)

(બ) શ્લોક સાનુવાદ સમજાવો (એક શ્લોક પુછવો)(યુનિટ- ૩) (૫)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ (અ) ગદ્યખંડ અર્થદર્શક નોંધ આપી સાનુવાદ સમજાવો(બે ગદ્યખંડ પૂછવા)(યુનિટ- ૧અને૨) (૮)

(બ) શ્લોક સાનુવાદ સમજાવો (એક શ્લોક પુછવો)(યુનિટ- ૩) (૫)

પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪) (૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪) (૧૩)

પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (૧૪)

(૧) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)

(૨) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)

(૩) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)

(૪) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

એમ. એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર -1 પ્રશ્નપત્રનું પ્રારૂપ.

Sanskrit Major -5 पुराण एवं इतिहास -मत्स्यपुराणम् (नियतांश)

Credit-04

2 Hours **Total Marks- 50**

પ્રશ્ન -૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૭ માંથી ૫) (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૦)
પ્રશ્ન-૨ (અ) શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો (બે શ્લોકો પૂછવા) (યુનિટ- ૧ અને ૨)	(૮)
(બ) શ્લોક સાનુવાદ સમજાવો (એક શ્લોક પૂછવો) (યુનિટ- ૩)	(૫)
અથવા	
પ્રશ્ન-૨ (અ) શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો (બે શ્લોકો પૂછવા) (યુનિટ- ૧ અને ૨)	(૮)
(બ) શ્લોક સાનુવાદ સમજાવો (એક શ્લોક પૂછવો) (યુનિટ- ૩)	(૫)
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
અથવા	
પ્રશ્ન-૩ સામાન્ય પ્રશ્ન (યુનિટ ૧ થી ૪)	(૧૩)
પ્રશ્ન-૪ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)	(૧૪)

(૧) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)

(૨) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)

(૩) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)

(૪) ટૂંકનોંધ(યુનિટ ૧ થી ૪)